

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õiguskomisjon

2009/2178(INI)

13.1.2010

RAPORTI PROJEKT

Intellektuaalomandi õiguste jõustamise tõhustamine siseturul
(2009/2178(INI))

Õiguskomisjon

Raportöör: Marielle Gallo

PR_INI

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK 3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

intellektuaalomandi õiguste jõustamise tõhustamise kohta siseturul (2009/2178(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 11. septembri 2009. aasta teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele intellektuaalomandi õiguste jõustamise tõhustamise kohta siseturul (KOM(2009)0467);
- võttes arvesse konkurentsiküsimustega tegeleva nõukogu 25. septembri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa võltsimise ja piraatluse vastase võitluse üldise kava kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas;
- võttes arvesse nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/24/EÜ arvutiprogrammide õiguskaitse kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 25. aprilli 2007. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni muudetud ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv intellektuaalomandi õiguste järgimise tagamiseks vajalike karistusmeetmete kohta;
- võttes arvesse komisjoni 2005. aasta strateegiat intellektuaalomandi õiguskaitse tagamiseks kolmandates riikides ja komisjoni töödokumenti intellektuaalomandi õiguste jõustamist käsitleva 2009. aasta aruande kohta;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0000/2010),

A. arvestades, et intellektuaalomandi õiguste rikkumised, mille all mõistetakse kõigi selliste

intellektuaalomandi õiguste rikkumisi nagu autoriõigused, kaubamärgid, tööstusdisainilahendused ja patendid, ohustavad tegelikult tarbijate tervist ja turvalisust, aga ka meie majandust ja kogu ühiskonda;

- B. arvestades, et selleks, et asjakohaselt tegelda intellektuaalomandi õiguste jõustamise küsimusega siseturul, on oluline võtta arvesse mitte ainult ELi territooriumit, vaid ka olukorda ELi välispiiridel ja kolmandates riikides;
- C. arvestades, et intellektuaalomandi õiguste rikkumiste ulatust käsitlevad andmed on vastuolulised, puudulikud, ebapiisavad ja hajutatud;
- D. arvestades, et innovatsioon ja loovus on Euroopa majanduse suur lisandväärtus ning võttes arvesse nende majanduslikku tähtsust, tuleb teha kõik, et neid säilitada ja suurendada;
- E. arvestades, et intellektuaalomandi õiguste rikkumine on horisontaalne küsimus, mis puudutab kõiki majandusharusid, kuid eeskätt loovuse ja innovatsiooniga seotud valdkondi;
- F. arvestades, et internetipiraatluse levik on võtnud murettekitava ulatuse, eriti loovusega seotud majandusharudes, ja et olemasolev õigusraamistik ei suuda tagada õiguste valdajatele tõhusat kaitset ega kõigi, sealhulgas tarbijate õiguste tasakaalustatust;
- G. arvestades, et ühenduses on juba olemas materiaalse vara võltsimist ja piraatlust käsitlev õigusraamistik, ehkki puuduvad kriminaalkaristusi käsitlevad õigusaktid ning internetipiraatluse vastu võitlemist käsitlevad seadused on puudulikud;
- H. arvestades, et intellektuaalomandi õiguste jõustamist siseturul käsitlevas direktiivis 2004/38/EÜ sätestatud meetmeid ei ole hinnatud õiguste kaitsmise seisukohast lähtuvalt;
- I. arvestades, et patendikaitse on oluline selleks, et võidelda patendiõiguste rikkumise vastu; arvestades, et ELi tasandil ei ole ikka veel leitud lahendust ühtse patendisüsteemi küsimusele;
- J. arvestades, et kinnitust on leidnud seosed organiseeritud kuritegevuse eri vormide ja selliste intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vahel nagu võltsimine ja piraatlus,
 1. avaldab toetust komisjoni 11. septembri 2009. aasta teatisele, millega nähakse ette täiendavad mitteseadusandlikud meetmed; avaldab siiski kahetsust, et teatises ei käsitleta õigusraamistiku väljatöötamise lõpuleviimist;
 2. palub komisjonil esitada kiiresti igakülgne intellektuaalomandi õiguste kaitse strateegia, mis hõlmaks kõiki intellektuaalomandi õiguste aspekte, sealhulgas nende jõustamist;
 3. on seisukohal, et komisjon peaks võtma intellektuaalomandi õiguste kaitse aspekte arvesse kõigis poliitikavaldkondades ja seadusandlikes algatustes ning arvestama neid aspekte kõigi mõjuhindamiste juures juhul, kui ettepanek mõjutab intellektuaalomandit;
 4. ei jaga komisjoni veendumist, et ELi praegune tsiviilmeetmete jõustamise raamistik on tõhus ja piisavalt ühtlustatud selleks, et siseturg saaks tõrgeteta toimida, ning tuletab komisjonile meelde, et nimetatud väidete kinnitamiseks on oluline koostada direktiivi

2004/48/EÜ kohaldamise aruanne;

5. palub komisjonil koostada direktiivi 2004/48/EÜ kohaldamise aruanne, milles antakse vastavalt direktiivi artikli 18 lõikele 1 hinnang võetud meetmete tõhususele ning mõjule, mida direktiiv avaldab innovatsioonile ja infoühiskonna arengule, ning teha vajaduse korral muudatusi; nõuab, et aruandes toodaks ära ka internetiga seonduva õigusraamistiku tugevdamise ja ajakohastamise võimalused;
6. ei toeta komisjoni arvamust, et intellektuaalomandi õigustega seonduvad peamised seadused on juba paika pandud; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et läbirääkimised karistusi käsitleva direktiivi üle ei ole veel edukalt lõpetatud ning palub komisjonil esitada Lissaboni lepingu kohane uus karistusi käsitlev õigusakti ettepanek;
7. palub komisjonil esitada kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 118 ELi patendisüsteemi käsitleva asjakohase õigusakti ettepaneku;

ELi võltsimis- ja piraatlusalane vaatluskeskus (vaatluskeskus)

8. tõdeb, et faktidel põhineva ja tulemustele suunatud poliitika väljatöötamiseks on oluline koguda põhjalikku ja usaldusväärset teavet ja andmeid intellektuaalomandi õiguste kõiki liiki rikkumiste kohta;
9. avaldab toetust vaatluskeskuse loomisele, sest sinna koondatakse statistika ja andmed, mis on aluseks selliste meetmete väljatöötamisele, mille eesmärk on tõhusalt võidelda võltsimise ja piraatlusega, sealhulgas internetipiraatlusega;
10. soovib, et vaatluskeskusest saaks koht, kus kogutakse ja vahetatakse teavet intellektuaalomandi õiguste kõiki liiki rikkumiste kohta;
11. palub komisjonil täpsustada vaatluskeskusele seatavaid ülesandeid ning rõhutab, et keskuse tegevuse edukus sõltub suuresti koostööst, millesse on kaasatud kõik osapooled, sealhulgas liikmesriikide asutused, õiguste valdajad, tarbijaorganisatsioonid ja asjaomased majandussektorid, sest see parandab läbipaistvust ja hoiab ära jõupingutuste dubleerimise;
12. palub komisjonil teavitada igakülselt ja põhjalikult Euroopa Parlamenti ja nõukogu vaatluskeskuse tegevuse tulemustest iga-aastases aruandes, milles komisjon teeb kokkuvõtteid ja esitab vajalikud ettepanekud intellektuaalomandi õiguste jõustamise tõhustamiseks;

Tarbijate teadlikkuse suurendamine

13. toonitab vajadust töötada ELi, liikmesriikide ja kohalikul tasandil välja teadlikkuse tõstmise kampaaniad, mille eesmärk on teavitada ohtudest, mida kujutavad võltsitud tooted tarbijate tervisele ja turvalisusele, ning võltsimise ja piraatluse negatiivsest mõjust majandusele ja ühiskonnale;
14. kutsub kõiki piraatlusest ja internetis võltsitud kaupade müügist mõjutatud osapooli, sealhulgas võrguoperaatoreid, internetimüüjaid, õiguste valdajaid ja tarbijaorganisatsioone alustama dialoogi selliste konkreetsete hoiatusmeetmete kehtestamiseks nagu lühikesed,

nähtavad ja asjakohased hoiatavad teated;

15. rõhutab vajadust koolitada noori, et nad mõistaksid intellektuaalomandi kaitsmise olulisust ning teeksid selgelt vahet sellel, mis on seaduslik ja mis mitte, kasutades selleks kindlale sihtrühmale mõeldud teavituskampaaniaid, eelkõige internetipiraatluse valdkonnas;

Võitlus internetipiraatlusega ja intellektuaalomandi õiguste kaitse internetis

16. jagab komisjoni seisukohta, et täiendavad mitteseadusandlikud meetmed on kasulikud selleks, et tõhustada intellektuaalomandi õiguste jõustamist, pidades eelkõige silmas sidusrühmade dialoogi tulemusel võetavaid meetmeid;
17. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole maininud ega arutanud sellist tundlikku küsimust nagu internetipiraatlus, mis on tänapäeva arvutiseerinud maailmas levinud nähtus, ning et see on eeskätt küsimus, mis on seotud internetile vaba juurdepääsu ja piraatlusega tõhusa võitlemise meetmete vahelise tasakaaluga; nõuab tungivalt, et komisjon käsitleks seda küsimust intellektuaalomandi õiguste strateegias;
18. rõhutab, et kõnesoleva nähtuse kujunemisele on aidanud kaasa paljud tegurid, eeskätt tehnika areng; tuletab samas meelde, et piraatlus on intellektuaalomandi õiguste rikkumine, millele tuleb kiiresti leida asjaomasele sektorile sobivad lahendused;
19. toonitab, et tarbijale nähtavate, sobivate ja mitmekesiste seaduslike võimaluste väljatöötamine ja selle toetamine võib aidata kaasa kõnesoleva nähtuse vähenemisele, kuid tõdeb, et üksnes sellest jääb väheks; piraatlus on praegu suurim takistus seaduslike teenuste ja kaupade pakkumise edendamisele internetis ning kui EL ei tunnista probleemi olemasolu ega tegele küsimusega kiiremas korras, võivad luhtuda liidu jõupingutused kujundada välja seaduslik internetitur;
20. rõhutab, et kõik osapooled, sealhulgas võrguoperaatorid, peavad osalema sidusrühmade dialoogis, et leida 2010. aasta jooksul sobivad lahendused; kutsub komisjoni, kui sellist lahendust ei leita, esitama õigusakti ettepaneku või muutma kehtivat seadusandlust, eelkõige direktiivi 2004/48/EÜ, et tugevdada ühenduse õigusraamistikku selles valdkonnas, võttes seejuures arvesse liikmesriikide kogemusi;
21. palub komisjonil mõelda igakülgset sellele, kuidas hõlbustada ettevõtjate juurdepääsu geograafiliste piirideta digitaalturule, lahendades kiiresti multiterritoriaalsete litsentside ning tõhusa ja läbipaistva õiguste kasutamise süsteemi küsimuse, sest see on vajalik selliste seaduslike teenuste arenguks, mis vastavad tarbija nõudlusele asukohast sõltumatu, kiire ja kohandatud teabele juurdepääsu järele;

Rahvusvaheline mõõde ja mõju siseturule

22. toetab komisjoni võetud meetmeid selleks, et teha kindlaks parimad võimalused ELi tollimääruse edasiseks parandamiseks, mis võimaldab pidada kinni kaupu, mille puhul tekib intellektuaalomandi õiguste rikkumise kahtlus, ning see moodustab intellektuaalomandi õiguste jõustamiseks kavandatud ELi õigusraamistiku ühe samba;

23. kutsub komisjoni tegema uuenduslikku tugevdatud koostööd ametivõimude ja asjaomaste majandussektoritega;
24. palub komisjonil tugevdada intellektuaalomandi alast koostööd oluliste kolmandate riikidega ning jätkama jõupingutusi intellektuaalomandit käsitlevate läbirääkimiste pidamisel Ülemaailmses Intellektuaalomandi Organisatsioonis, eeskätt seoses Maailma Kaubandusorganisatsiooni intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide (TRIPS) lepinguga;
25. kutsub komisjoni jätkama jõupingutusi võltsimisvastast kaubanduslepingut käsitlevate mitmepoolsete läbirääkimiste edendamiseks, et tõhustada intellektuaalomandi õiguste jõustamise süsteemi võltsimise osas, ning palub hoida parlamenti kursis läbirääkimiste kulgemise ja tulemustega;
26. avaldab toetust komisjoni tegevusele, mille eesmärk on jätkata ja tõhustada kahepoolseid koostööalgatusi, sealhulgas intellektuaalomandi alane dialoog kolmandate riikidega ning tehnilise abi projektid;

Organiseeritud kuritegevus

27. rõhutab organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise tähtsust intellektuaalomandi õiguste kaitsel, pidades eeskätt silmas võltsimist ja piraatlust; osutab sellega seoses vajadusele kehtestada karistusmeetmeid käsitlevad asjakohased ELi õigusaktid ning toetab tihedat strateegilist ja praktilist koostööd ELi kõigi huvitatud osapooltega, eriti Europoli, liikmesriikide asutuste ja erasektoriga ning teiste riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.